

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВИНОГРАДАРСТВА

Виноградарський підкомплекс — це одна з важливих складових агропромислового комплексу України. Незважаючи на те, що галузь має важливе значення для економіки країни, за останні роки у виноградарстві намітились негативні тенденції — спад обсягів виробництва продукції та зниження ефективності галузі. В країні також спостерігається тенденція скорочення площ виноградних насаджень, погіршення їх стану, зниження урожайності (таблиця 1). Дані таблиці свідчать про те, що за останні десять років площа виноградників в господарствах країни скоротилася майже в 1,5 рази (з 143 до 99 тис. га), а валовий збір — в 1,6 раза. При цьому лише в 2000 році урожайність почала підвищуватись і склала 88,7 % від рівня 1990 року.

Таблиця 1

ДИНАМІКА ВИРОБНИЦТВА ВИНОГРАДУ В ГОСПОДАРСТВАХ УКРАЇНИ

Показники	Роки			
	1990	1998	1999	2000
Площа, тис. га				
в цілому по Україні	143	112	105	99
об'єднання «Масандра»	3,05	3,5	3,56	3,57
%	2,13	3,13	3,39	3,61
Валовий збір, тис. т				
в цілому по Україні	836	270	306	514
об'єднання «Масандра»	7,7	14,0	11,8	20,7
%	0,92	5,19	3,86	1,03
Урожайність, ц/га				
в цілому по Україні	58,3	20,0	29,2	51,7
об'єднання «Масандра»	25,3	40,0	33,1	58,0
%	43,4	166,7	113,4	112,2

Виробниче аграрне об'єднання (ВАО) «Масандра» є провідним в Україні виробником як винограду так і продукції виноробства.

Частка ВАО «Масандра» як за площами виноградників, так і за валовим збором винограду в країні за останні десять років значно виросла (табл. 1). При цьому урожайність виноградників в об'єднанні виросла — з 25,3 до 58,0 ц/га при середній урожайності в господарствах країни — 51,7 ц/га.

Виконання плану виробництва продукції виноградарства в господарствах ВАО «Масандра» за 1999 — 2000 роки наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ВИНОГРАДАРСТВА У ВАО «МАСАНДРА»

Показники	Роки					
	1999			2000		
	За планом	фактично	% виконання плану	За планом	фактично	% виконання плану
Виноград, тон	12110	11776	97,2	12100	20725	171,3
Виноградні саджанці, тис. шт	123	124	101	243	152	63
в т. ч. прищепні	45	55	122	40	13	32

Дані таблиці 2 свідчать про те, що в господарствах об'єднання в 2000 році валовий збір винограду склав 20,725 тис. тон, що на 71,3 % більш запланованого. Сприятливі кліматичні умови 2000 року суттєво вплинули на підвищення урожайності виноградників і збільшення обсягів виробництва продукції.

Незважаючи на те, що обсяг вирощування саджанців винограду в господарствах об'єднання з кожним роком збільшується, але є недостатнім для задоволення потреби в них. В 2000 році план вирощування саджанців виконано лише на 63 %, а прищепних — лише на 32 %.

До складу ВАО «Масандра» входить 9 радгоспів-заводів («Лівадія», «Гурзуф», «Таврида», «Алушта», «Малореченський», «Привітний», «Морський», «Веселовський», «Судак») та Головний завод «Масандра». Виробництво винограду в них за останні десять років характеризується такими показниками (табл. 3)

Таблиця 3

ДИНАМІКА ВИРОБНИЦТВА ВИНОГРАДУ ВАО «МАСАНДРА»

Господарства ВАО «Масандра»	Роки					9981 р. до 1990 р.	1999 р. до 1990 р.	2000 р. до 1990 р.	2001 р. до 1990 р.
	1990	1998	1999	2000	2001				
Лівадія	6136	6218	4992	12316	8084	101,3	81,4	200,7	131,7
Гурзуф	8538	7741	6546	14918	8251	90,7	76,7	174,7	96,6
Тавріда	7270	5743	7456	12516	8041	79,0	102,6	172,2	110,6
Алушта	23798	14930	16274	27819	8929	62,7	68,4	116,9	37,5
Малорічка	16115	13869	11455	21958	9906	86,1	71,1	136,3	61,5
Привітний	7137,7	7247	5959	16546	5930	101,5	83,5	231,8	83,1
Морський	1896	27671	24695	32629	17987	14,6 р	13,0 р	17,2 р	9,5 р
Веселовський	1634	20080	16303	21665	10860	12,3 р	10,0 р	13,3 р	6,6 р6
Судак	2626	36228	24074	46875	20549	13,8 р	9,2 р	17,9 р	7,8 р
Всього	75150,7	139727	117754	207242	98537	1,9 р	1,6 р	2,8 р	1,3 р

Дані табл. 3 свідчать про збільшення обсягів виробництва винограду в господарствах ВАО «Масандра» за останні десять років майже в 2,8 раза — з 75150,7 ц до 207242 ц в 2000 році. Значних успіхів досягли радгоспи заводи «Судак» — майже в 17,9 рази, «Морський» — в 17,2 рази, «Веселовський» — в 13,3 раза. Погодні умови 2001 року були несприятливі для вирощування винограду в південному Криму, тому його виробництво у ВАО «Масандра» в порівнянні з 2000 роком зменшилося в 2,1 рази і склало лише 98537 ц.

Важливе значення для збільшення обсягу виробництва винограду має своєчасно закладення нових виноградників. Якщо у 80-х роках минулого століття в господарствах України висаджували по 16 — 18 тис. га виноградників щорічно, і тому проблем із їх оновленням практично не було, то в останніх роках — лише близько 1 тис. га на рік. Це не відповідає встановленим нормативам оновлення виноградників і призводить до їх значного старіння і, звичайно, до зниження урожайності.

В господарствах ВАО «Масандра» в 1999 році посаджено лише 70 га виноградників, в 2000 році — 98 га, і в 2001 році — 105 га. Це складає відповідно 60 %, 84 % і 87 % виконання планових завдань. Не виконується і план встановлення шпалери на виноградниках. Із запланованих на 1999 рік 108 га шпалер встановлено лише на 80 га (74 %), в 2000 році із 135 га — 115 га (85 %), і в 2001 році із 155 га — 128 га (83 %). Спостерігається збільшення проведення ремонтів виноградників. Якщо в 1999 році із запланованих 52 га відремонтовано лише 44 га виноградників (85 %), то в 2000 році відремонтовано 80 га (148 % планового завдання), а в 2001 році — 105 га (117 % плану).

С. В. Зарожевський, аспірант
Київський національний економічний університет

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У представленій науковій доповіді «Трансформація курсу «Економічний аналіз діяльності підприємства» авторами справедливо висловлена думка щодо недостатнього рівня ведення аналітичної роботи на сучасних підприємствах [1, С. 5], незалежно від їхньої форми власності.

Така ситуація спричинена багатьма факторами, серед яких слід особливо виділити невідповідність змісту навчальних посіб-